

HØRINGSNOTAT

Vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2022-2027 for N121 Arreskov Sø

Forslag til Natura 2000-plan for N121 Arreskov Sø har været i offentlig høring fra den 21. februar 2022 til den 25. maj 2022.

Indkomne høringssvar kan ses i dokumentet "Indkomne høringssvar til høring af Natura 2000-planerne 2022-27" på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Den offentlige høring er annonceret på Miljøstyrelsens hjemmeside og via Miljøstyrelsens nyhedsbrev. Relevante myndigheder er desuden direkte orienteret, jf. miljømålsloven § 43. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer. Relevante organisationer og foreninger er ligeledes blevet direkte orienteret. Alle forslag til Natura 2000-planer har kunnet tilgås via Miljøstyrelsens hjemmeside.

Miljøstyrelsen har i alt modtaget ca. 440 høringssvar, både specifikke høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer, og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringssvar "Miljøstyrelsens generelle høringssvar vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside. De områdespecifikke høringssvar er gennemgået og behandlet i lokale høringssvar for hvert enkelt Natura 2000-område.

Høringssvar vedrørende den Strategiske Miljøvurdering behandles separat i den sammenfattende redegørelse, som ligger tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt 1 høringssvar.

Svaret har berørt følgende emner:

1. Indsatsprogram
2. Målsætninger

Dette høringssvar er inddelt emnevist. I det følgende afsnit sammenfattes de væsentligste synspunkter fra høringssvaret under de ovenfor nævnte emner, hvorefter Miljøstyrelsens bemærkninger er angivet i kursiv. Sidst i høringssvaret gennemgås eventuelle justeringer i relevante Natura 2000-plan på baggrund af det indkomne høringssvar.

Det bemærkes, at høringssvaret kun er gengivet i hovedtræk. Høringssvarene kan i deres helhed læses på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Bemærkninger til planforslaget

1. Indsatsprogram

Resume af høringssvar

Faaborg-Midtfyn Kommune anfører, at der mangler anvisning af finansieringsmuligheder. Hvis der er en naturtype eller art som er tilstandsvurderet til moderat, ringe eller dårlig, bør man som minimum have en konkret målsætning, hvor der er anvist finansieringsmulighed til de nødvendige indsatser, som kan sikre målopfyldelse. Kommunen oplister desuden eksempler på ønskede tilskudsordninger.

Faaborg-Midtfyn Kommune anfører, at for naturtyper eller arter, der mangler tilstandsvurdering, men som har ugunstig eller stærkt ugunstig bevaringsstatus i denne biogeografiske region, bør der ligeledes være en konkret målsætning med tilhørende finansieringsmulighed til de nødvendige indsatser, som kan sikre målopfyldelse.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Danmark har en forpligtelse til at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der begrundet udpegnings af de enkelte Natura 2000-områder. Danmark er ligeledes forpligtet til, via gennemførelsen af fuglebeskyttelsesdirektivet, at træffe egnede foranstaltninger med henblik på at bidrage til at sikre den nationale bestand af fugle omfattet af direktivet.

Natura 2000-planernes mål er langsigtede, hvorfor der planperiode for planperiode prioriteres en særlig indsats, hvor behovet vurderes at være størst. Formålet er, at indsatserne skal bidrage til, at de langsigtede mål på sigt bliver opfyldt. Der er ikke en egentlig tidsfrist for, hvornår målene i Natura 2000-planerne skal være opfyldt.

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne er afstemt, så den økonomiske ramme og den krævede indsats i planerne passer sammen. Til gennemførelse af planerne stiller staten en række virkemidler til rådighed, ligesom det forudsættes, at kommunerne i mindre omfang bidrager økonomisk via de midler, som kommunerne er blevet økonomisk kompenseret for af staten (DUT-midlerne). Miljøstyrelsens tilskudsordninger til Klima-Lavbundsprojekter samt Landbrugsstyrelsens tilskudsordning til Lavbundsprojekter bidrager til naturlig hydrologi på lavbundslande.

Flere habitatnaturtyper har ikke et tilstandsvurderingssystem. Dette ændrer ikke på, at tilstanden og arealet for de udpegede habitatnaturtyper skal være stabil eller i fremgang. Naturtyper og artslevesteder uden et nationalt fastsat tilstandssystem vil i stedet blive vurderet direkte efter habitatdirektivets bestemmelser, hvorefter der er krav om at sikre stabile eller forbedrede naturforhold.

Emnet "Indsatsprogram" er uddybet i "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Resumé af høringssvar

Faaborg-Midtfyn Kommune anfører: Det er muligt at udarbejde en handleplan, men det er ikke muligt at realisere den, da de områder, som kræver en indsats i form af rydning af vedopvækst, forbedring af hydrologi, udtagning af agerjord mm, ikke er udpeget som Natura 2000-arealer, som kræver indsats i relation til de nævnte indsatser. Det er derfor ikke muligt at søge støtte til de nødvendige indsatser. Staten har desuden valgt at fjerne støtteordninger til ændret hydrologi og udtagning af agerjord, der begge er meget vigtige for at kunne realisere målene i planen. På nuværende tidspunkt er der kun mulighed for at søge om tilskud til græsningsfaciliteter og rydning af vedopvækst. Der er dog ikke udpeget arealer til

rydning på de privatejede arealer og dermed ikke mulighed for at søge denne ordning, selvom det er en af de væsentligste indsatser.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Emnet "Indsatsprogram" er beskrevet i "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Resumé af høringssvar

Faaborg-Midtfyn Kommune anfører, at grundlaget for de to første Natura 2000-planer er en fejlagtig kortlægning af habitatnatur. Kortlægningen har i særlig grad været fejlbehæftet for rigkær og aske- ellesumps vedkommende. Konsekvensen er, at på trods af omfattende indsatser siden 2010, vurderes det at være under det oprindelige niveau fra den første Natura 2000-plan, hvor målet var at fordoble arealet med rigkær. Det betyder, at der stadig skal udføres væsentlige indsatser for at sikre målene. Hvordan sikrer denne naturplan dette?

Miljøstyrelsens bemærkninger

Natura 2000-planerne bygger på basisanalyserne, der redegør for datagrundlaget. Data er indsamlet i perioden 2013-2019 som en del af det nationale overvågningsprogram – NOVANA. Der er tale om kvalitetssikrede data, der er indsamlet på nationalt niveau ud fra tekniske anvisninger udarbejdet i et samarbejde mellem Aarhus Universitet og Miljøstyrelsen. Formålet er at sikre et ensartet datagrundlag. Miljøstyrelsen finder ikke grundlag for at planlægge ud fra enkelte års registreringer fra de forskellige Natura 2000-områder, men anvender i Natura 2000-planerne kvalitetssikrede data, som indgår i den officielle danske afrapportering til EU.

Af data i basisanalysen for N121 fremgår, at der tilsyneladende er sket en forringelse af rigkærenes tilstand fra den første kortlægningsrunde til den anden. Forringelsen er dog ikke reel. Det skyldes, at der ved kortlægningen i 2004-2006 var slået flere forekomster sammen, som alle fik god naturtilstand. Ved den mere detaljerede kortlægning i 2010-2012 er de enkelte forekomster vurderet hver for sig, og arealet med god tilstand er derfor blevet mindre. Der er samtidig sket en væsentlig forbedring af rigkærenes struktur, således at 13 ha har en god-høj strukturklasse i anden planperiode mod kun ca. 7 ha i den første kortlægningsrunde. Denne udvikling skal bl.a. ses som et resultat af en mere intensiv afgræsning. Ved den seneste naturtypekortlægning blev der kortlagt ca. 21 ha med rigkær. Arealet af naturtypen er svagt stigende i forhold til sidste planperiode. Stigningen skyldes, at Faaborg-Midtfyn Kommune har foretaget et rydningsarbejde primært i nordenden af området og her genskabt et større rigkær. Samtidig er der kortlagt rigkær i den del af habitatområdet, der er udvidet mod vest. Der er desuden foretaget en justering af grænserne for de tidligere kortlagte rigkær, hvilket har resulteret i en indskrænkning i deres arealer. Samlet set er den arealmæssige stigning af rigkær derfor beskeden.

Tilstanden af rigkærene er forbedret i forhold til sidste kortlægning. Godt halvdelen af arealet har en god naturtilstand, mens tilstanden for det resterende areal er moderat. Der er ligeledes sket en forbedring af rigkærenes struktur, således at godt 16 ha har en god-høj strukturklasse mod ca. 13 ha ved den sidste kortlægning. Denne udvikling skal ses som et resultat af en bedre afgræsning og hydrologi.

Der er ved seneste naturtypekortlægning kortlagt i alt ca. 39 ha elle- og askeskov (91E0), hvilket er en væsentlig nedgang i forhold til tidligere kortlægning. Ændringen skyldes, at store arealer med elle- og askeskov er ryddet ved Sollerup, Teglgårdsnæs, Bredholdt og nordenden af Arreskov Sø for at skabe rigkær og anden lysåben natur. Samtidig er der kortlagt elle- og askeskove inden for det areal, hvor habitatområdet er udvidet, og endelig har en nøjere gennemgang af de kortlagte skove resulteret i, at kortlagte elle- og askeskove er ændret til en mosaik med skovbevokset tørvemose og egeblandskov.

Indsatsprogrammet fra denne Natura 2000-plan vil være det gældende for indsatsen i perioden 2022-27. Igangværende projekter og indsatser, der relaterer sig til gennemførelse af tidligere Natura 2000-planer, afsluttes. Indsatser gennemført i første og anden planperiode vedligeholdes ligeledes. Indsatsprogrammet indeholder desuden en generel retningslinje om, at der arbejdes for at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje også til

gavn for tilknyttede fugle og arter, samt en konkret retningslinje, om at der søges udtaget kulstofholdige lavbundslande, hvilket omhandler hydrologi.

Danmark har en forpligtelse til at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der begrundes udpegningen af de enkelte Natura 2000-områder.

Natura 2000-planernes mål er langsigtede, hvorfor der planperiode for planperiode prioriteres en særlig indsats, hvor behovet vurderes at være størst. Formålet er, at indsatserne skal bidrage til, at de langsigtede mål på sigt bliver opfyldt. Der er ikke en egentlig tidsfrist for, hvornår målene i Natura 2000-planerne skal være opfyldt.

Emnet "Målsætninger" er uddybet i "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på Miljøstyrelsens hjemmeside.

2. Målsætninger

Resumé af høringssvar

Faaborg-Midtfyn Kommune finder, at der mangler faglig vurdering af, hvor der er behov for rydning og forbedret hydrologi, samt nødvendige indsatser for arterne på udpegningsgrundlaget.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Natura 2000-planerne fastlægger rammerne for den opfølgende handleplanlægning, men fastsætter ikke specifikke krav til forvaltning af konkrete arealer.

Indsatserne i Natura 2000-planernes indsatsprogram er valgt på baggrund af en faglig tilgang. Ved gennemførelse af de enkelte indsatser skal relevante myndighed vurdere konkret, hvor det i området giver mening at gennemføre indsatsen med fokus på evt. behov for konkrete hensyn. Natura 2000-planerne indeholder langsigtede målsætninger for hvert enkelt Natura 2000-område.

Indsatser i indsatsprogrammet skal bidrage til, at de langsigtede målsætninger opfyldes på sigt, hvorfor der planperiode for planperiode prioriteres en særlig indsats, hvor behovet vurderes at være størst.

Miljømålsloven fastlægger en opgavefordeling mellem stat og kommuner, der giver staten det overordnede ansvar for gennemførelse af direktivforpligtelserne, mens handleplanlægningen primært er en kommunal myndighedsopgave. Natura 2000-planerne fastlægger således rammerne for kommunernes og Miljøstyrelsens opfølgende handleplanlægning, men de fastsætter ikke specifikke krav til forvaltning af konkrete arealer.

Data for overvågning og kortlægning af naturtyper, arter og fugle er gennemgået i basisanalysen for Natura 2000-området og kan findes i MiljøGIS. Data og kortlægning er i NOVANA-programmet foretaget gennem overvågningsperioden (2013-19).

Data for naturtyper, arter og fugle fremgår af MiljøGIS (<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3-2022>) f.eks. under temaet: Lysåbne naturtyper (2016-2019) – Naturtilstand. Data kan downloades til brug i eget GIS-system enten via tabelfunktionen under det pågældende tema, eller ved WMS/WFS download. Se vejledning til dette på MiljøGIS.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for N121 Arreskov Sø

På baggrund af de indkomne høringssvar til Natura 2000-planen har Miljøstyrelsen ikke fundet anledning til at foretage ændringer i Natura 2000-planen.

Bilag 1: Indkomne hørings svar til Natura 2000- planforslaget N121 Arreskov Sø

Sagsnummer	Høringspart
2022-38266	Faaborg-Midtfyn Kommune